

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul șef, al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Crestincov Ivan xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 29 mai 2018 – 27 decembrie 2019;

Instanța de apel: 17 februarie 2020 – 24 decembrie 2020;

Instanța de recurs: 01 aprilie 2021 – 15 noiembrie 2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 27 decembrie 2019, Crestincov Ivan a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(1) Cod penal, în legătură că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că Crestincov Ivan se învinuiește de faptul că activând în funcția de colaborator operativ al Penitenciarului nr.1 Taraclia, fiind numit în această funcție prin ordinul nr. 228 ef din 15 iunie 2016, având gradul de colaborator superior de justiție și fiind, astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal persoană publică, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12.09.1997; art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care-l obligă nimănui să nu aplice tortura, tratamentul inuman sau degradant care umilește demnitatea umană, la data de 12 septembrie 2017, în celula izolatorului disciplinar al corpului de regim nr. 4, unde se deținea condamnatul Scutaru Radu care execută pedeapsa în Penitenciarul nr.1 Taraclia, în perioada de la 18.06 min. până la 18.23 min., în cadrul discuțiilor cu ultimul (de oferire ceai), intenționat i-a aplicat condamnatul Scutaru Radu, o lovitură cu pumnul în față, prin ce i-a cauzat leziuni sub formă de

echimoză cu edem pe obrazul de dreapta, ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Acțiunile lui Crestincov Ivan au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, cauzarea intenționată a unei dureri sau a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman și degradat de către o persoană publică.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul Procuraturii raionului Taraclia, Chirnev Boris, prin care a solicitat casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Crestincov Ivan să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin. (1) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în sistemul penitenciar inclusiv în sistemele instituțiilor penitenciare, cu încasarea de la Crestincov Ivan în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 448 lei, suportate în prezenta cauză penală.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- prima instanță s-a bazat pe declarațiile părții vătămate Scurtu Radu care a comunicat că a fost presat de deținuții autoritari din penitenciar, de a declara că leziunile obținute i-a aplicat Crestincov Ivan, însă în realitate le-a obținut în timpul plimbărilor cu alți deținuți;

- declarațiile părții vătămate Scurtu Radu depuse la urmărirea penală sunt veridice, iar cele făcute în prima instanță sunt false, deoarece se combat prin materialele cauzei penale administrate;

- consideră că necesită a fi apreciate critic declarațiile condamnatului Scurtu Radu făcute în cadrul examinării instanței de fond, deoarece Scurtu Radu avea statutul de condamnat ce se află în poziție dependentă de ofițerul de serviciu Crestincov Ivan, în legătură cu ce acțiunile lui Scurtu Radu nu erau libere. Este clar că lui Scurtu Radu îi era frică de Crestincov Ivan și chiar aflându-se deja la libertate, asemenea lui Scurtu Radu îi este teamă;

- prima instanță nu a luat în considerație faptul că, din data de 04 septembrie 2017 până la momentul săvârșirii infracțiunii 12 septembrie 2017, condamnatul Scurtu Radu executa sancțiunea disciplinară sub formă de izolare disciplinară, aflându-se singur în celulă în izolatorul disciplinar al corpului de regim nr.4 al Penitenciarului nr.1 Taraclia, ce exclude posibilitatea în perioada această a contactării/discuției condamnatului Scurtu Radu cu alți condamnați, inclusiv din numărul celor condamnați "de autoritate", cu excepția condamnatului-îngrijitor al încăperilor de serviciu, ca în izolatorul disciplinar așa și în curtea de plimbare, încă și fără supravegherea permanentă a supraveghetorului;

- Scurtu Radu era sub supravegherea permanentă a colaboratorilor instituției penitenciare nr.1 Taraclia, Scurtu Radu nu putea obține leziunile

corporale menționate, neaflându-se în încăperea celulei izolatorului disciplinar. Circumstanțele date se confirmă și prin declarațiile martorilor audiați în cadrul examinării judecătorești și anume colaboratorii Penitenciarului nr.1 Taraclia: directorul Bușmachiu Andrei, supraveghetorilor Chiminciji Serghei și Șevcenco Ivan;

- declarațiile lui Scurtu Radu, în cadrul ședinței de judecată precum că, acesta aflându-se în izolator disciplinar, la el au venit condamnații cu reputație autoritară, care au început să-l amenințe și să-l impună ca acesta să scrie plângere împotriva lui Crestincov Ivan și atunci nu v-a avea probleme, și că Scurtu Radu la plimbare s-a bătut cu un condamnat în urma căruia a și primit leziunile corporale, sunt neîntemeiate și false.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2020 a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror și menținută sentința.

4.1 *Instanța de apel a statuat că:* prima instanță corect a stabilit situația de fapt și de drept și întemeiat a constatat circumstanțele cauzei, anume că, fapta imputată inculpatului Crestincov Ivan nu a fost constatată. Au fost direct cercetate probele prezentate de procuror: declarațiile părții vătămate Scurtu Radu (f.d.13- 15,vol.I) și (f.d.225-227,vol.II); declarațiile martorului Chiminciji Serghei Ivan (f.d.202-204,vol.II); declarațiile inculpatului Crestincov Ivan (f.d.229-230,vol.II); plângerea lui Scutaru Radu din 13 septembrie 2017 (f.d.11-12,vol.I); actul de examinare medicală la leziuni corporale a deținutului Scutaru Radu (f.d.6, și foto imagini , f.d. 8-10, vol. I); proces-verbal de cercetare la fața locului din 13 septembrie 2017 (f.d.16-17,18-21, cu foto/planșă , vol. I); schema holului (f.d.20, cu foto/tabel f.d. 21, vol. I); raport de constatare nr.682 din 14 septembrie 2017 cu planșă fotografică (f.d.24,25,vol.I); plângerea suplimentară a condamnatului Scurtu Radu din 19 septembrie 2017 (f.d.79,vol.I); proces-verbal de examinare a înregistrărilor video din 23 noiembrie 2017 și vizualizării discului cu înregistrări (f.d.88,vol.I); raport de expertiză judiciară (medico-legală) nr.347d din 20 octombrie 2017 (f.d.93,vol.I); extras din ordin al Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 228ef din 15.06.2016 (vol.1, f.d. 129); fișa de post al ofițerului de serviciu al serviciului regim și supraveghere (vol.1, f.d. 130-132); proces-verbal de confruntare între partea vătămată Scurtu Radu și inculpatul Crestincov Ivan din 07 noiembrie 2017 (f.d.136-138,vol.I); proces-verbal de confruntare între partea vătămată Scurtu Radu și martorul Șevcenco I. din 07 noiembrie 2017 (f.d.139,vol.I) potrivit căruia partea vătămată își susține poziția că a fost maltratată; răspunsul Departamentul Instituțiilor Penitenciare nr.12/1-4822 din 07 decembrie 2017 (f.d.207,vol.I).

În concluzie, întregul material probator administrat în faza de urmărire penală, cât și în prima instanță și instanța de apel, în comparație cu volumul acuzării expuse în rechizitoriu și ordonanța de punere sub învinuire, instanța

de apel a reținut în esență că, din analiza coroborată a tuturor mijloacelor de probă administrate pe tot parcursul procesului penal se conturează un puternic dubiu cu privire la săvârșirea de către inculpatul Crestincov Ivan a infracțiunii prevăzută de art. 166¹ alin.(1) Cod penal, motiv pentru care a considerat că, prima instanță just a concluzionat ca inculpatul Crestincov Ivan necesită a fi achitat din motiv că nu s-a constatat existenței faptei infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin.(1) Cod penal.

În continuare a menționat că, analizând declarațiile părții vătămate Scurtu Radu, făcute în instanța de apel cât și în prima instanță, precum că, leziunile corporale obținute la data de 12 septembrie 2017, nu au fost aplicate de colaboratorul Penitenciarului nr.1 Taraclia, Crestincov Ivan, instanța de apel le-a apreciat ca fiind veridice, și prima instanță just le-a pus la baza sentinței de achitare. Declarațiile părții vătămate făcute în ședința de judecată a primei instanțe cât și în ședința instanței de apel, sunt în colaborare cu declarațiile martorului Chiminciji Serghei, ce a relatat că, aflându-se la intrarea în celulă la distanța de 1-1,5 metri, având posibilitatea să vadă și să audă ce se petrece în izolatorul disciplinar, unde era condamnatul Scurtu Radu și Crestincov Ivan, a auzit că sunt discuții calme, fără ton ridicat.

Instanța de apel a susținut poziția primei instanțe precum că, partea vătămată a avut intenția de a calomnia pe Crestincov Ivan, potrivit declarațiilor părții vătămate Scurtu Radu, acesta a fost obligat de a face așa declarații de alți deținuți. Totodată, a constatat că nu sunt temeieri de a pune la îndoială declarațiile inculpatului Crestincov Ivan, care în repetate ori a depus declarații de negare faptului de maltratare al părții vătămate, aceste declarații fiind detaliate, consecutive și concludente.

Cu referire la învinuirea adusă lui Crestincov Ivan, instanța de apel a reținut că, motivele invocate de către acuzare în apelul declarat, precum că, la adoptarea sentinței, prima instanță incorect a apreciat probele administrate în cadrul urmăririi penale, dând credibilitate declarațiilor părții vătămate făcute în prima instanță, ce confirmă vinovăția lui Crestincov Ivan sau ar combate poziția acestuia, acuzarea nu a prezentat. Astfel instanța de judecată, corect a reținut că, nu există careva probe ce ar confirma că Crestincov Ivan l-a lovit pe Scurtu Radu, respectiv nu s-a constatat fapta de maltratare a părții vătămate de persoana publică. La aprecierea plângerilor al părții vătămate s-a ținut cont de personalitatea părții vătămate conduita acestuia în timpul executării pedepse care, potrivit materiilor cauzei, condamnatul Scurtu Radu de ne numărate ori a încălcat regimul de detenție, inclusiv și prin automutilare vol.1, f.d. 33-61;62- 74; 142-162; 176-205).

A mai menționat instanța de apel că, în cadrul ședințelor de judecată, Scurtu Radu a comunicat motivul schimbării declarațiilor sale, fiind eliberat din penitenciar, nu se mai afla în vizorul și nu mai era supravegheat de deținuții cu „autoritate superioară” (din lumea interlopă). Iar la data de 14

martie 2018, Scurtu Radu a înaintat cerere potrivit căruia își retrace acuzațiile aduse față de Crestincov Ivan. Această poziție de către partea vătămată a fost ferm susținută în ședințele de judecată de ambii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul șef, al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru prin care invocând incidența *pct. 6*, a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise în decizie, instanța de apel a analizat și a apreciat selectiv declarațiile martorilor date în cadrul ședinței primei instanțe, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz;

- instanța de apel susținând poziția primei instanțe precum că, inculpatul Crestincov Ivan necesită a fi achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, a omis să dea apreciere cuvenită probelor acuzării;

- instanța de apel constatând că, *“nu sunt temei de a pune la îndoială declarațiile inculpatului Crestincov Ivan, care în repetate ori a depus declarații de negarea faptului de maltratare al părții vătămate, aceste declarații fiind detaliate, consecutive și concludente”*, a lăsat fără apreciere împrejurarea că persoana acuzată beneficiază de libertatea de a nu se auto incrimina și că aceasta nu poartă răspundere pentru declarațiile făcute, decât în cazul în care el face un denunț intenționat fals;

- soluția de achitare s-a bazat pe declarațiile părții vătămate Scurtu Radu care a comunicat că a fost presat de deținuții autoritari din penitenciar, de a declara că leziunile obținute i-a aplicat Crestincov Ivan, însă în realitate le-a obținut în timpul plimbărilor cu alți deținuți;

- instanța de apel în nici un mod nu s-a expus asupra contradicțiilor ce rezultă din declarațiile părții vătămate Scurtu Radu;

- susținând poziția primei instanțe precum că, partea vătămată a avut intenția de a-l calomnia pe Crestincov Ivan, instanța de apel a omis să se expună asupra argumentelor procurorului invocate în cererea de apel precum că, din data de 04 septembrie 2017 până la momentul săvârșirii infracțiunii 12 septembrie 2017, condamnatul Scurtu Radu executa sancțiunea disciplinară sub formă de izolare disciplinară, aflându-se singur în celulă în izolatorul disciplinar al corpului de regim nr.4 al Penitenciarului nr.1 Taraclia;

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul Penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei din următoarele considerente:

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Prin urmare, Colegiul menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.

Ca supoziție a celor supra enunțate se reține că chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă*

infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarat în speță, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: *1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.*

Efectuând o analiză textuală a părții motivate a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de procurorul apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept

menționate, Colegiul Penal lărgit constată că, potrivit rechizitoriului Crestincov Ivan se învinuiește de faptul că, activând în funcția de colaborator operativ al Penitenciarului nr. 1 Taraclia, fiind numit în această funcție prin ordinul nr. 228 ef din 15 iunie 2016, având gradul de colaborator superior de justiție și fiind, astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal persoană publică, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12.09.1997; art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care-1 obligă nimănui să nu aplice tortura, tratamentul inuman sau degradant care umilește demnitatea umană, la data de 12 septembrie 2017, în celula izolatorului disciplinar al corpului de regim nr. 4, unde se deținea condamnatul Scutaru Radu care execută pedeapsa în Penitenciarul nr.1 Taraclia, în perioada de la 18:06 min. până 1-a 18:23 min., în cadrul discuțiilor cu ultimul (de oferire ceai), intenționat i-a aplicat condamnatul Scutaru Radu, o lovitură cu pumnul în față, prin ce i-a cauzat leziuni sub formă de echimoză cu edem pe obrazul de dreapta, ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Acțiunile lui Crestincov Ivan au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 166¹ alin.(1) Cod penal, potrivit indicilor calificativi: *"cauzarea intenționată a unei dureri sau a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman și degradat de către o persoană publică"*(f.d.242,v.I).

Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 27 decembrie 2019, Crestincov Ivan a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, în legătură că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, conform art. 390 alin. (1) pct. 1 Cod de procedură penală. (f.d. 110-116, v. II)

Instanța de apel, prin decizia din 24 decembrie 2020, a respins ca nefondat apelul declarat și a menținut sentința, ajungând la concluzii similare celor reținute de instanța de fond. (f.d. 5-20 v. III)

Colegiul penal lărgit studiind lucrările dosarului constată că atât prima instanță cât și instanța de apel nu au judecat cauza sub toate aspectele or, din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise în hotărârile adoptate, instanțele de judecată au analizat și au apreciat selectiv declarațiile martorilor date în cadrul ședințelor de judecată, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse, fapt ce pe caz nu se constată, fiind înfăptuită o apreciere formală, de ordin general, a probelor și circumstanțelor cauzei penale, contrar prevederilor art. 101 Cod procedură penal.

Aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

În sensul celor indicate supra, instanța de recurs observă că partea acuzării în cererea de apel a înaintat o serie de argumente care urmau a fi elucidate și reflectate în decizia instanței de apel (pct. 3, 4 din decizia atacată).

Colegiul Penal lărgit, în contextul criticilor abordate, observă că, instanța de apel s-a limitat prin expunerea că *"...întregul material probator administrat în faza de urmărire penală, cât și în instanța de judecată de fond și de apel, în comparație cu volumul acuzării expuse în rechizitoriu și ordonanța de punere sub învinuire, instanța de apel a reținut în esență că, din analiza coroborată a tuturor mijloacelor de probă administrate pe tot parcursul procesului penal se conturează un puternic dubiu cu privire la săvârșirea de către inculpatul Crestincov Ivan a infracțiunii prevăzută de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, motiv pentru care instanța de apel consideră că, instanța de fond just a concluzionat ca inculpatul Crestincov Ivan necesită a fi achitat din motiv că nu s-a constatat existenței faptei infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal."*, fără a examina fondul cauzei.

Se reține că, instanța de apel, susținând poziția instanței de fond precum că, inculpatul Crestincov Ivan necesită a fi achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, n-a ținut cont de normele legale și practica judiciară la caz, n-a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, or, potrivit materialelor cauzei, se atestă că, fapta de maltratare avuse loc, părții vătămate fiindu-i pricinuite vătămări corporale, fapt care contravine motivului de achitare invocat de către instanța de judecată.

Se notează că instanța de apel constatând că, *"nu sunt temei de a pune la îndoială declarațiile inculpatului Crestincov Ivan, care în repetate ori a depus declarații de negare faptului de maltratare al părții vătămate, aceste declarații fiind detaliate, consecutive și concludente"*, a lăsat fără apreciere declarațiile părții vătămate în raport cu probele acumulate în cadrul urmăririi penale, inclusiv denunțul acestuia, or, partea vătămată se afla în custodia statului, situație în care beneficia de protecție.

Totodată, instanța de apel reținând drept veridice declarațiile părții vătămate Scurtu Radu făcute în instanța de fond, precum că, *leziunile*

corporale obținute la data de 12 septembrie 2017, nu au fost aplicate de colaboratorul Penitenciarului nr.1 Taraclia, Crestincov Ivan” și cele făcute în instanța de apel, precum că – *”în timpul în care mă aflam la plimbare, la un moment s-au apropiat de mine niște deținuți, și s-a început cearta între noi fiindcă ei nu erau pe același articol ca și mine, la care un condamnat mi-a aplicat o lovitură a cărei familie nu o cunosc, la care ceilalți condamnați mi-au spus dacă nu voi scrie plîngere pe domnul Crestincov voi avea eu probleme mari ”*, (f.d. 225 v. II) a omis să le coroboreze cu restul probelor administrate pe cauza penală.

Mai mult cele comunicate sunt în contradicție cu declarațiile date de inculpatul Crestincov Ivan, care la întrebarea procurorului, în instanța de apel, a comunicat că *”în acea zi condamnatul Scurtu Radu a avut plimbare, cazuri ca el să se fi bătut cu cineva în acea zi nu au fost fixate ”* tot la întrebarea procurorului a mai declarat că *”după acea zi careva bătăi sau încăierări cu alți condamnați nu au fost fixate”* (f.d 234 v. II)

De asemenea instanța de apel nu a clarificat motivul cât și necesitatea deconectării camerei de luat vederi, și având în vedere declarațiile inculpatului că *”sunt momente în care colaboratorul penitenciarului trebuie să vorbească cu condamnatul fără careva cameră”* (f.d. 234 v. II), cât de motivată era această decizie și care *”situație excepțională”* a determinat-o.

Instanțele inferioare nu au dat deplină eficiență situației că persoanele private de libertate, aflându-se, complet sub controlul autorităților, sunt cele mai vulnerabile și mai expuse riscului de abuz și urma să se aprecieze efectiv declarațiile date de partea vătămată Scurtu Radu nemijlocit după presupusul incident, în cadrul urmăririi penale, or plângerea inițială a fost susținută prin explicațiile acestuia date la 13.09.2017 (f.d. 5, v. I), procesul-verbal de audiere a victimei din 13.09.2017 (f.d. 13-15, v. I), susținute suplimentar prin plângerile părții vătămate expediate prin intermediul oficiului poștal în adresa procuraturii (f.d. 79-81, 94-96 v. I).

Ca urmare, susținând poziția instanței de fond precum că, partea vătămată Scurtu Radu a avut intenția de a calomnia inculpatul Crestincov Ivan, fiind obligat de a face astfel de declarații de către alți deținuți, instanța de apel a omis să dea apreciere argumentului procurorului invocat în cererea de apel, precum că din data de 04.09.2017 până la momentul comiterii faptei - 12.09.2017, condamnatul Scurtu Radu executa sancțiunea disciplinară sub formă de izolare disciplinară, aflându-se singur în celulă în izolatorul disciplinar al corpului de regim nr. 4 al Penitenciarului nr. 1 Taraclia, circumstanță care potrivit procurorului exclude posibilitatea contactării părții vătămate cu alți condamnați, atât în izolatorul disciplinar cât și în curtea de plimbare, cu excepția condamnatului-îngrijitor al încăperilor de serviciu.

Circumstanțele date se confirmă și prin declarațiile martorilor audiați în cadrul examinării judecătorești, colaboratorii Penitenciarului nr. 1 Taraclia: directorul Bușmachieu Andrei, supraveghetorii Chiminciji Serghei și

Șevcenco Ivan. Declarațiile martorilor nominalizați deși au fost trecute în textul sentinței, nu li s-a dat apreciere, nu s-a argumentat admiterea sau respingerea lor, instanța concluzionând în final că *"analizând declarațiile inculpatului, părții vătămate, martorilor, cercetând materialele cauzei, consideră că vina lui Crestincov Ivan, nu a fost dovedită"*.

Potrivit deciziei instanței de apel în partea descriptivă se regăsesc doar declarațiile martorului Chiminciji Serghei, audiat suplimentar, declarațiile martorilor Bușmachiu Andrei și Șevcenco Ivan fiind lăsate în umbră. Mai mult analizând declarațiile martorului Chiminciji Serghei, instanța de apel a făcut o apreciere formală selectivă a acestora, fiind rupte fraze din contextul celor declarate.

Potrivit art. 10 alin. (3¹) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit.

Așadar în speță sarcina probației cade ferm asupra administrației locului de detenție, care trebuie să furnizeze un raport privind modul în care au fost cauzate asemenea leziuni.

Potrivit practicii CEDO, dacă unei persoane i-au fost cauzate leziuni corporale în perioada aflării în detenție sau în controlul poliției, orice astfel de leziune ar da o prezumție puternică că acea persoană a fost supusă relelor tratamente (hot. Bursuc vs România, din 12 octombrie 2004). Ține de sarcina autorităților statului să dea o explicație plauzibilă Curții Europene a Drepturilor Omului despre circumstanțele în care au fost cauzate leziunile corporale, neîndeplinirea căreia ridică o problemă clară în temeiul articolului 3 al Convenției (cazul Selmouni v. Franța, § 87).

În acest sens sunt relevante statuării Hotărârii Plenului Curții supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce țin de aplicarea de către instanțele judecătorești a prevederilor art.3 CEDO, prevederi de care instanțele de fond nu au ținut cont.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, nefiind oferite răspunsuri la toate chestiunile importante pentru justa soluționare a cauzei.

Ca urmare instanța de apel ajungând la concluzia referitor la menținerea sentinței de achitare a lui Crestincov Ivan, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, nu a înlăturat discordanța între cumulul de probe prezentat de partea acuzării și soluția adoptată de instanța de fond, prin acceptul selectiv al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente, urmând sub aspectul său devolutiv să aprecieze obiectiv toate probele.

Nu în ultimul rând, se mai relevă că instanța de apel fără un motiv clar, contrar principiului contradictorialității, prevăzut în art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, la examinarea cauzei în ordine de apel nu a supus cercetării obiective întregul material probator administrat la dosar de partea acuzării.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel apreciat selectiv probele, fără să le aprecieze pe fiecare în parte, ulterior pe toate în cumul și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile în decizia adoptată.

Colegiul penal lărgit atestă că CtEDO în jurisprudența sa constantă condamnă inactivitatea și investigarea inefficientă a plângerilor privind aplicarea oricăror forme de tortură sau tratament inuman sau degradant, și astfel, CtEDO în hotărârea sa în cauza Maier contra Republicii Moldova din 13 iulie 2021, a constatat încălcarea art. 3 CEDO, atât în aspect material, cât și procedural, și a statuat că: "având în vedere lipsa oricărei explicații plauzibile pentru originea numeroaselor echimoze de pe diferite părți ale corpului reclamantului, Curtea a concluzionat că acesta a fost maltratat în perioada detenției timp de până la 10 minute. Mai mult, Curtea a reținut că în această cauză autoritățile nu și-au îndeplinit obligațiile care decurg din art. 3 CEDO, de a asigura o investigație eficientă a acuzațiilor reclamantului de rele tratamente".

În aceste împrejurări, se consideră că erorile comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece ea nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

În asemenea condiții, Colegiul Penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată în partea motivării soluției adoptate și prezintă deficiențe majore, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cerere de apel, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, pentru a pronunța o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul șef, al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Crestincov Ivan xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **17 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion